

**“ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ
МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУҲАНДИСЛАРИ
ИНСТИТУТИ” МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТ УНИВЕРСИТЕТИ**

**КАСБ ТАЪЛИМИ
МЕТОДИКАСИ ФАНИ ИЧКИ
БАҲОЛАШ ТИЗИМИ**

РЕЖА:

1. Педагогик назорат ва таълим сифати тушунчасининг мазмуни, моҳияти

2. Таълим жараёнида сифатни таъминлаш тамойиллари

3. Таълим сифатининг ички назорат қилиш ва ўзлатириш даражалари ва уларни аниқлаш методикаси

4. Олий таълимда ички баҳолашда «Сифат» тушунчасини аниқлашга бўлган ёндашувлар

СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИ:

Маҳсулот сифати	Турмуш (хаёт) сифати	Таълим сифати

ТУШУНЧАЛАР ТАҲЛИЛИ:

- Сифат-муайян талабларга мос келиш, мувофиқлик
- Таълим сифати бу - таълим натижаларининг шахс, давлат ва жамият эҳтиёжларига муттаносиблиги

МУЛОҲАЗА УЧУН...

- ◎ “Таълим сифатига таъсир этувчи омиллар нималардан иборат”?
- ◎ Сизнингча таълим сифатига ким жавобгар?

ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ТАЪМИНЛАШГА ЁНДАШУВЛАР

◎ **Анъанавий назорат**

◎ **Сифатни бошқариш**
(Total Quality Management)

Эҳтиёжларга
йўналганлик

Тизимлилик

Ташкиллаштириш,
“Кимни” эмас,
“Нимани”
ўзгартириш

Сифатни
таъминлаш
тамойлари

Мослашувчан-
лик

Рефлексия

Ҳамкорлик

**Таълим сифатининг
ички назорат қилиш
ва ўзлатириш
даражалари**

**1- даражали
репродуктив
таълим**

**2- даражали
репродуктив
таълим**

**3-даражали
Продуктив
таълим**

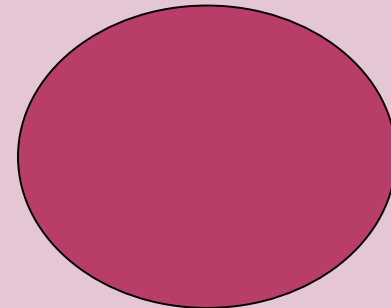
**4-даражали
Продуктив
таълим**

Билиб олинган ахборот айнан кўрсатилганидек ишлатилиши ва бир хил шарт-шароитда қўлланиши мумкин. Бундай ахборотни қўллаш репродуктив фаолиятни вужудга келтиради. **Репродуктив** фаолиятда қайта гапириб беришдан тортиб, ўхшаш масалаларни ечишгача, яхши таниш шароитларда ва аниқ қоидаларга таянган ҳолда фаолият юритиш характерлидир.

Репродуктив фаолият албатта бирламчи бўлиб, бирламчи билим, малака ва кўникмаларни шакллантиради. Репродуктив фаолиятнинг 2 даражаси бор:

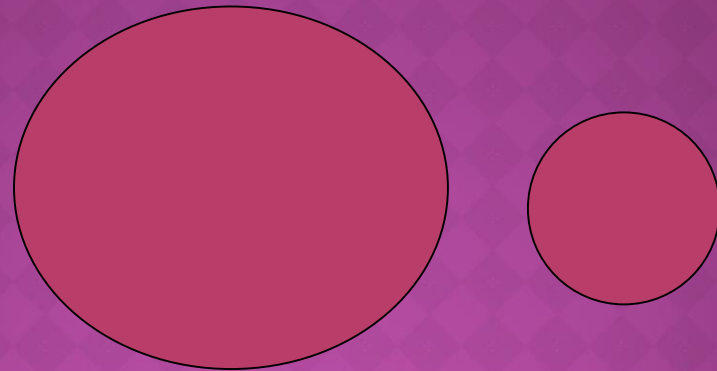
- 1. Агар мақсад, ҳаракат ва вазият аниқ кўрсатилган бўлса, талабадан фақат шу ҳаракатни бажариши талаб этилса, бу биринчи даражали ўзлаштириш деб аталади.
- Мақсад. а - Вазият. а - Ҳаракат. а
- Формуласи: $2 \pi R^2$
- $R = 5 \text{ см}$
- Айлана юзини топинг

2. Агар мақсад ва вазият маълум, аммо ҳаракатни талаба ўзини олдинги билимларини эслаш ҳисобига топиши лозим бўлса, бу иккинчи даражали ўзлаштириш ҳисобланади.

М а - В а - Х х

Бир айлана
иккинчи айланадан
неча баробар
катта

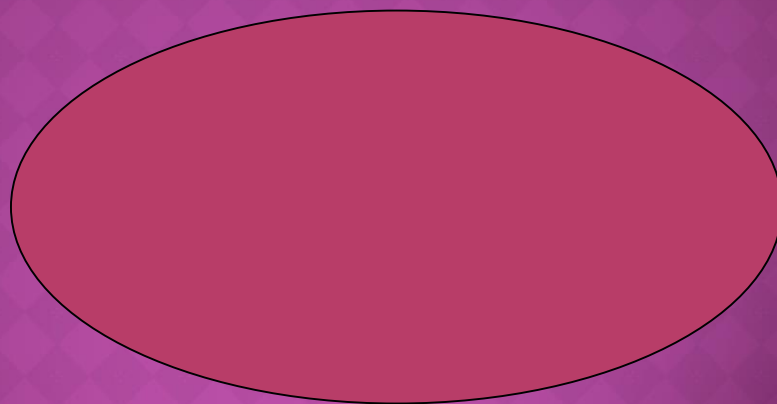

- Продуктив фаолият жараёнида ўқувчи ҳар доим ўқув предметида ўзлаштириб олинганига нисбатан янги ҳаракат яратади, изланувчанлик ва тадқиқотчилик фаолиятини олиб боради. Продуктив ўзлаштиришнинг 2 даражаси бор:
- 3. Агар вазифада мақсад аниқ, аммо вазият ноаниқ бўлса ва ҳаракат номаълум бўлса, талабадан вазиятни эслаш ва нотипик масалани ечиш талаб этилса, бу эвристик типдаги фаолият ҳисобланади.
- М а - В х - Х х

4. Агар фаолиятнинг мақсади умумий тарзда берилган бўлса, вазиятни ҳам, ҳаракатни ҳам излаш талаб этилса, бу ижодий типдаги продуктив фаолият ҳисобланади.

М умумий - В х - Х х

Талаба ижод этган ҳолда масала ечимини топади.

ОЛИЙ ТАЪЛИМ «СИФАТ» ТУШУНЧАСИНИ АНИҚЛАШГА БЎЛГАН ЁНДАШУВЛАР

Олий таълимда «Сифат» тушунчасини унга таъсир этувчи (алоҳида ёки комплекс) омилларга боғлиқ ҳолда қараш

ОТМлар фаолиятида таълим жараёнлари, таълим натижалари ва бошқа жиҳатларини баҳолаш тадбирларининг сифати

Талабаларни қабул қилиш тадбирлари сифати

Таълим дастурлари, ўқув режалари сифати

Таълим бериш ва ўқитиш сифати

Талабалар натижалари сифати

Олий таълимда «Сифат» тушунчасини олий таълимда турли манфаатдорлар, манфатдорлар нуқтаи назаридан қараш

Ўқитувчилар-билимларни бериш, мақбул таълим олиш муҳитининг мавжудлиги ва ўқитиш ва тадқиқ этиш орасидаги ўзаро ҳатти-ҳаракатлар даражаси таълим олиш самарадорлиги нуқтаи назаридан изоҳланади

Талабалар-таълим олишлари уларнинг шахсий мақсадларига эришишларига, шахсий ривожланиш даражасини оширишларига, жамиятга киришувчан бўлишига имкон бериши

Иш берувчилар-ОТМ битирувчиларининг ўқиш давомида олган билим ва кўникмалари уларни қониқтирадим

Фойдаланадиган адабиётлар

1. Мустафакулов А.А. Ялпи сифат менежменти шароитида педагогик кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш масалалари // ЎзМУ хабарлари. – Тошкент. 2017. - №1\4. –Б.187-189. (13.00.00 №15)
2. Мустафакулов А.А. О совершенствовании подготовки педагогических кадров в условиях всеобщего менежмента качества // СамДУ илмий ахборотномаси. – Самарқанд. 2017. - №4 (104).– Б.134-137. (13.00.00 №7)
3. Мустафакулов А.А. Педагогика олий таълим муассасаларида педагог кадрларни тайёрлаш сифатини бошқариш // УзМУ хабарлари. – Тошкент. 2018. - №1\3. –Б.262-264. (13.00.00 №15)
4. Mustafaqulov A.A. Qualimetric Approach to Assessing Performance of Pedagogical Universities Teachers and Students as Modern Education Quality Management Technology // Eastern European Scientific Journal. –Германия, 2018. -№5. -P.157-161. (13.00.00 №1)
5. Мустафакулов А.А. Педагогик кадрлар тайёрлаш жараёнида ялпи сифат менежменти // Ўзбекистон аёлларининг фан, таълим, маданият ва бизнес соҳасидаги ютуқлари мавзусидаги Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари. –Жиззах. 2017. –Б.207-208.
6. Мустафакулов А.А. Педагогика олий таълим муассасасида кадрлар тайёрлаш сифатини бошқариш тизими // Бошланғич таълим ва жисмоний маданият йўналишида сифат ва самарадорликни ошириш: муаммо ва ечимлар мавзусидаги Халқаро илмий конференция. –Тошкент. 2017. –Б.443-446.

Электрон таълим ресурслари

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги: www.edu.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги: www.uzedu.uz
3. Халқ таълими соҳасида ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш маркази: www.multimedia.uz
4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Бош илмий-методик марказ: www.bimm.uz
5. Ижтимоий ахборот таълим портали: www.ziyonet.uz

Мурожат учун: E-mail: z.ismailova@tiame.uz

Тел: раб.71-237-45-30

Сот.90-921-00-61

ЯКУНИЙ СҮЗ СИЗГА...

